

ת"פ 10871/09/15 - מדינת ישראל נגד חגית עמר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 10871-09-15 מדינת ישראל נ' עמר

בפני בעניין: כבוד השופטת מיכל ברנט
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חגית עמר

הנאשמת

גזר דין

הנאשמת הורשעה לאחר ניהול הוכחות בעבירות של גרם מוות ברשלנות - עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין ובעבירה של נהיגה רשלנית הגורמת חבלה של ממש - עבירה לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 15.6.15 בשעה 13:36, או בסמוך לכך, נהגה הנאשמת ברכב משא אחוד מסוג שברולט מ.ר. 4498865 (להלן: "השברולט"), בנתיב השמאלי מבין שלושה נתיבים, ברחוב דרך המכבים בראשון לציון מכיוון דרום לצפון, כשלצידה חברתה דניאלה גלעדי. בכיוון נהיגת הנאשמת צומת מרומזר בין הרחובות דרך המכבים ופריימן (להלן: "הצומת"). הרמזורים בצומת נראו היטב ומערכת הרמזורים פעלה כתיקנה. שדה הראייה בכיוון נסיעת הנאשמת היה פתוח לפנינים למרחק 270 מטר לפחות. מזג האוויר היה נאה.

אותה עת נהגה א' ל' ז"ל ילידת 1934(להלן: "המנוחה") ברכב פרטי מסוג טויוטה (להלן: "הטויוטה") ברחוב פריימן, בנתיב ימני מתוך שניים, ובהגיעה לצומת עצרה כשמופע הרמזור בכיוון נסיעתה אדום.

לאחר שהמופע ברמזור התחלף לירוק, החלה המנוחה בנסיעה בצומת שמאלה, לכיוון דרום. באותה עת הגיעה הנאשמת בנהיגה רציפה ונהגה אל תוך הצומת כאשר המופע האדום בכיוון נסיעתה.

בשלב זה, במרכז הצומת, פגעה הנאשמת עם חזית רכבה בעוצמה בדופן שמאל של הטויוטה.

כתוצאה מהתאונה, התלוננה המנוחה על כאבים באזור הגב והצוואר והובהלה לבית החולים "אסף הרופא" ובחלוף שעה חלה התדרדרות במצבה.

כתוצאה מהתאונה נגרמו למנוחה חבלת ראש קשה, שבר בחוליות הצוואר, הגב והצלעות ולמחרת, ביום 16.6.15,

נקבע מותה.

לנאשמת נגרם שבר באצבע ולנוסעת שלצידה נגרמו כאבי גב וצוואר.

ראיות לעונש

ב"כ המאשימה הגיש את גיליון הרישום התעבורתי של הנאשמת ממנו עולה כי לנאשמת שלוש הרשעות קודמות אשר התיישנו (2 עבירות קנס ותיק אחד בגינו הוגש כתב אישום בשנת 2006) והרשעה אחת בגין נהיגה במהירות מעל המותר (עבירת קנס משנת 2017).

מטעם המאשימה העידו בנה של המנוחה, מר ת' ל', בתה - גב 'ג' פ' ונכדתה - ש' פ'.

ת' סיפר על הקשר המיוחד שהיה לאמו המנוחה עם בתו בת השמונה, סיפר שאמו הייתה אישה חזקה ועצמאית, מסורה לאנשי המשפחה, חכמה וישרה. האם נולדה במושב גן יבנה, עבדה במשק מגיל צעיר, הספיקה לשרת בהגנה, והגנה על גן יבנה כנערה צעירה, לאחר מכן התגייסה לגבעתי שם הכירה את אביו ולאחר מכן עבדה כמורה בבי"ס X

אביו נפטר ארבע שנים לפני שאמו נהרגה ועשר השנים האחרונות שלו היו מאוד קשות, הוא סבל מדמנציה ואמו טיפלה בו עד שהגיע למצב סיעודי. רק אז העבירה אותו לבי"ח וגם שם סעדה אותו במסירות. לת' אח נוסף הסובל מבעיות נפשיות, עבר שיקום כחמש שנים לפני שהאם נהרגה ומאז חי אצלה בבית והיא טיפלה בו כבילד. אחד האפקטים הקשים של המוות ניכרים אצל האח אשר מצבו התדרדר והיום הוא עובר שיקום. האם הייתה אישה חזקה פיזית וקוגניטיבית, נהגה לעשות כל יום צעדות ארוכות, והיתה אשת חיל. על אף גילה, היא היתה חדה כתער, הרבתה לקרוא, בשנים האחרונות למדה להפעיל את המחשב, פתרה תשבצי סודקו, למדה יונית והיתה מאוד דומיננטית בהרבה מועדונים ופורומים. האם הייתה המרכז ו"הדבק" של המשפחה עד ימיה האחרונים. עוד סיפר על חסרונה בחייו ועל הכאב והגעגועים אליה כמו גם על העובדה שלא הספיק להיפרד ממנה מאחר והיתה מחוסרת הכרה.

בתה של המנוחה, גב' ג' פ', סיפרה כי האם נטעה בהם גאווה, דמותה היתה עשירה ומילים מגמדות את אישיותה. האם המנוחה היתה אדם נחוש ובה בעת עם פתיחות לעולם ומלואו. אישה מאוד משכילה, דעתנית, חדת חשיבה ובעלת זיכרון מעולה. היא נטעה ערכים בבני משפחתה, היתה מאוד מסורה והעוגן של משפחתה. הבת דיברה על חסרונה של האם בחייה ובחיי המשפחה ותיארה את שנכתב על מצבתה - "יושר, חכמה, ענווה ומסירות אין קץ היו מנת חלקה. במכחולה צבעה יופי בעולמנו. מורשתה תהא נר לרגלנו". את דבריה סיימה בדברים הבאים: "הגעתי כי היא הותירה בנו את הרצון להוכיח את הכבוד הראוי לדמותה ולכבודה. כבר נאמר שצדק ויושר היו מנת חלקה. לא אוסיף מרחשי ליבי, אני מודה לבית המשפט שלוקח לתשומת ליבה את דמותה ואת קולה שנדם".

הנכדה, ש' פ' סיפרה כי מותה של סבתה נתפס בעיניה כסמל של תבוסה וסבתה הייתה ההפך מתבוסה, האישה החזקה ביותר שהכירה, ובעלת חוסן שהחזיק את כל המשפחה יחדיו, עצמאית ובלתי תלויה, אקטיבית ומודל לחוזק ואידאליים.

עוד סיפרה כי השנה סיימה ללמוד צילום ורצתה לעשות סרט על סבתה וכשלמדו צילום דוקומנטרי וכולם צילמו את הסבתות שלהם, שאלה את חבריה אם יש להם סבתא שתרצה להצטלם כי שלה אינה בחיים. גם בערב הסיום חיכתה שסבתה תיכנס עם זר פרחים מפואר, שהצופי יכתים את חולצתה, תנשק אותה ותותיר ליפסטיק סגול על לחיה. אחותה נישאה לפני כשנתיים וסבתה לא זכתה להיות בחתונה. כן סיפרה על חסרונה של סבתה בכל פעולה שהיא עושה, בין אם פתרון תשבצים, בין קניות, צילום ועוד.

מטעם הנאשמת העידו חברתה, הגב' יעל כהן, ובעלה של הנאשמת מר עמר דוד.

גב' יעל כהן העידה כי היא מכירה את הנאשמת משחר ילדותה כמיטיבה עם סביבתה, הנאשמת איבדה את אחותה שהיתה בת 40 במותה והותירה אחריה ילדים קטנים. לאחר מכן נפטרה אמה ממחלת הסרטן ואביה אף הוא הלך לעולמו. אחות נוספת של הנאשמת סובלת מגידול במוחה. לטענתה, הנאשמת ביקשה לבוא ולנחם את המשפחה, אלא שהדבר לא הסתייע. הנאשמת לדבריה הפכה לשבר כלי, מצבה הנפשי קשה, היא בוכה ומבכה וכנראה תבכה כל החיים את היום הרע בו התרחשה התאונה, מטופלת על ידי פסיכולוג ופסיכיאטר, ונוטלת כדורים.

מר עמר דוד, בעלה של הנאשמת, הביע צער על מות המנוחה. לדבריו, הנאשמת הייתה אישה פעילה, ומיום התאונה חשך עולמם. הוא מנסה לעזור לה ולא מצליח וגם הילדים סובלים, בייחוד הבן המצוי בטיפולים מאז התאונה.

עוד טען כי עבירת התנועה הרשומה לחובתה של הנאשמת, עבירה משנת 2017 עת היתה נתונה בפסילה לא נעברה על ידי הנאשמת אלא על ידי אחר שאינו יודע מי הוא ומאחר והנאשמת לחוצה, היא שילמה את הקנס והעבירה נרשמה לחובתה.

ב"כ הנאשמת הגיש מסמכים כמפורט להלן:

- א. מסמכים על טיפול פסיכולוגי שעברה הנאשמת אצל הפסיכולוגית הגב' ורד אלמויאל פלג.
- ב. מסמך מאת הפסיכיאטר פרופסור ברוך ספיבק.
- ג. חוות דעת פסיכיאטרית שנערכה על ידי ד"ר פודברזסקי אנה.
- ד. סיכום ביקורים אצל ד"ר דרנל.
- ה. מכתב של הנאשמת לבית המשפט.
- ו. תלושי שכר של בעלה של הנאשמת.
- ז. תלושי שכר של הנאשמת.
- ח. דו"ח הפניה לטיפול לבנה של הנאשמת.

באשר למסמכים אודות טיפולים שעברה הנאשמת לאחר התאונה, הסכימה ב"כ המאשימה להגשתם לעניין דברים שאמרה הנאשמת למטפליה.

מן המסמכים שהוגשו על ידי הסנגור אודות הטיפולים אותם עברה הנאשמת ניתן ללמוד כי הנאשמת מסרה למטפליה שהיא סובלת מחרדות ודכאון בעקבות התאונה ומותה של המנוחה, מתקשה לישון בלילות, סובלת מרגשות אשמה ועצבנית וכל אלה פוגעים בתפקודה החברתי, המשפחתי והתעסוקתי.

במכתב שכתבה הנאשמת לבית המשפט תיארה עצמה כ"חיה מתה", סובלת מייסורי מצפון, מתקשה לתפקד בחיי היום יום, סובלת מסייטים וחרדות ואף ילדיה סובלים ממצב זה.

כן הוגש מסמך נוסף שנכתב על ידי הנאשמת ככל הנראה בחודש פברואר 2017, מכתב פרידה מיקיריה, המצביע על כוונה אובדנית בטווח המיידי, בו פרטה הנאשמת את ייסורי המצפון שלה בעקבות התאונה וגרימת מותה של המנוחה, ואת קשייה לתפקד ולחזור לשגרה. ייאמר כי מטפליה של הנאשמת סברו כי לא קיימת אובדנות פעילה.

בנה של הנאשמת הופנה אף הוא לטיפול בעקבות חרדה כללית וחרדת נטישה שמקורן בהשלכות אירוע התאונה על עתידו.

כמו כן, ביקש ב"כ הנאשמת להפנות את בית המשפט למצבה הרפואי של המנוחה כמפורט ב- ת/24.

על פי המסמכים הרפואיים, המנוחה פונתה לבית החולים ביום התאונה - 15.6.15 בשעה 13:36 לערך כשלא ניתן היה לתקשר עמה בשל היותה מבולבלת (ת/18), במיין בית החולים היתה בהכרה מלאה אולם לאחר שעה הוכנסה לחדר הלם עקב שקיעה פתאומית במצב הכרתה כשאישוניה מורחבים ולא מגיבים לאור, נבדקה על ידי ניוירוכירורג אשר קבע כי הפרוגנוזה קשה, היא במצב אנוש ונוטה למות ואין מקום להתערבות כירורגית.

כתימוכין לטענות בדבר מצבם הכלכלי של הנאשמת ובעלה הוגשו לעיוני תלושי משכורתם מהם ניתן ללמוד כי הכנסתם החודשית מגיעה לכדי 13,000 - 14,000 ₪ נטו לחודש.

תסקיר שירות המבחן

על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשמת בת 47, נשואה בשנית, לה בת בגירה מנישואיה הראשונים ושני בנים קטינים, בני 15 ו- 13 מנישואיה השניים. עובדת בשירותי בריאות כללית.

מן התסקיר נלמד כי הנאשמת סובלת, כאמור, מחרדות, חלומות וסיוטים, אשמה כבדה תוך נטילת אחריות לתוצאותיה הקשות של התאונה, ומחשבות אובדניות. ביקשה להגיע לשבעה בבית המנוחה אולם סורבה, ומקיימת טקסים לזכרה.

הנאשמת פנתה לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי, אובחנה כסובלת מהפרעה פוסט-טראומטית בשילוב עם דיכאון מאג'ורי, נוטלת טיפול תרופתי ומגיעה לפגישות טיפוליות שבועיות.

לצד אלה, חוששת מענישה של מאסר הן בשל החשש מהתמודדות עם נשים עוברות חוק והן בשל התרחקות מעוגני התמיכה העומדים לרשותה.

שירות המבחן התרשם כי מדובר ברשלנות נקודתית שאינה משקפת זלזול בחיי אדם, כי הסיכון להתנהגות פוגענית חוזרת מצידה הינו נמוך ביותר, וסבר כי הטלת עונש של מאסר בפועל יהיה בעל משמעות רגרסיבית על מצבה הנפשי של הנאשמת ועל תפקודה ויפגע באופן מורכב בדימויה העצמי השביר. לפיכך המליץ על ענישה קונקרטיה ומשמעותית של 9 חודשי עבודות שירות לצד פיצוי, פסילה וצו מבחן למשך שנה. כן עתר שירות המבחן כי במקרה שיוחלט על עונש מאסר, ידחה זה למשך חודש וחצי על מנת לאפשר לנאשמת קשר עם שירות המבחן בהכנה לנשיאה בעונש.

טיעוני ב"כ המאשימה לעונש:

תאונת הדרכים הקטלנית שגרמה הנאשמת שהמשיכה בנסיעה רציפה אל תוך הצומת למרות האור האדום שהיה ברמזור התרחשה בשעת צהריים של יום נאה, ב-15.06.15 כמעט 4 שנים טרם הורשעה, וחייה של א' ל' ז"ל, אם וסבתא אוהבת, מסורה, מורה ומחנכת בפנסיה, אומנית וציונית קופחו בידיה של הנאשמת.

הנאשמת חלקה לא רק על היסוד הנפשי שהתקיים בה ברגעים הקטלניים, אלא גם על היסוד העובדתי לפיו חצתה את הצומת באור אדום, ובקשר בין מעשיה למותה של המנוחה ובית המשפט הכריע לחובתה.

במסגרת שמיעת הראיות בבית המשפט עלו עובדות נוספות ורלבנטיות לצורך קביעת רף הרשלנות של הנאשמת בטרם גזר הדין.

מלבד העובדה לפיה נסעה הנאשמת באופן רציף וחצתה את הצומת כשהרמזור בכיוון נסיעתה מורה אדום, הרי שמתיאור העובדות עולה כי הנאשמת נסעה באותה העת בנתיב שמאלי מבין 3 כאשר בנתיב הימני ביותר כבר עמד רכב ברמזור, ולאחריו נעמדה מונית שירות גדולה, רכב גבוה ובולט, ובו ישב עד הראייה שכטר.

בנוסף, בנתיב האמצעי מימין לנסיעת הנאשמת, היה רכב נוסף שאף גלש מעבר לקו העצירה של הרמזור ושב על עקבותיו כך שלא רק את הרמזור האדום פספה הנאשמת בנהיגתה הרשלנית, אלא גם סממן משמעותי לקיומו של

רמזור אדום והוא עמידתם של כלי רכב נוספים בצומת.

חובתה של הנאשמת כנהגת הינה לערנות מלאה לכל מרכיבי הדרך והסביבה.

חובה זו מתגברת בהתקרבו של הרכב לצומת, והנאשמת כשלה נמרצות בחובתה כאשר לא רק התרשלה בקליטת האור האדום ברמזור אלא התרשלה בכך שלא קלטה את אות הסכנה מכך שכלי רכב בשני הנתיבים שמימינה עמדו בפתח הצומת בעוד היא המשיכה בנסיעה רציפה אף ללא האטה לצורך בחינה אחראית של מצב הצומת טרם חצייתה.

יתרה מכך, הנאשמת נהגה ברכב מסחרי, רכב כבד וגדול משמעותית מהטויוטה הפרטית בה נהגה המנוחה.

רשלנות זו מהווה רשלנות גבוהה ובהתאם לה צריך להיגזר העונש.

תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי העיקרון המנחה הינו עיקרון ההלימה.

על בית המשפט, בבואו לבחון את הדין, לבחון את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה, מדיניות הענישה ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך המוגן הוא קדושת החיים ומידת הפגיעה בו היתה הקשה ביותר שניתן להעלות על הדעת.

נפגעו גם ערכי שלמות הגוף שכן בתאונה נפצעו הנאשמת עצמה וחברתה שהייתה עמה ברכב, ערכי השמירה על שלום הציבור, המלחמה בקטל בכבישים, והזכות לתנועה חופשית ובטוחה. הפגיעה בערכים אלה היתה משמעותית.

ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** בו הורשע המערער על פי הודאתו בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ונגזרו עליו 10 חודשי מאסר ובו נקבעו על ידי כבוד השופט הנדל 3 כללים מנחים:

1. ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת הן בשל קדושת החיים והן בשל שיקולי הרתעה.

2. בדרך כלל הנסיבות האישיות של נאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות וזאת בשל אופייה המיוחד של העבירה וביצועה השכיח על ידי אנשים נורמטיביים.

3. אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

עמוד 6

לאור קביעת ביהמ"ש כי מדובר בהתרשלות ולא במעשה מודע, לא ניתן להתעלם מתוצאותיו הטרגיות.

ב"כ המאשימה צירפה פסיקה לאורה ביקשה לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין 15 ל - 30 חודשי מאסר לצד פסילה ממושכת, מאסר על תנאי ופיצוי, וזאת לאור דרגת הרשלנות הגבוהה, העבר התעבורתי, הגם שההרשעה האחרונה הינה ממועד המאוחר לתאונה הקטלנית אלא שהנאשמת אמרה בשירות המבחן שבעלה נהג ברכב ואילו הוא בעדותו טען כי מי מחבריו נהג ברכב.

לטענת ב"כ המאשימה, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשמת נטלה אחריות מלאה על התרחשות התאונה ותוצאותיה אך דברים אלה לא באו לידי ביטוי במהלך ניהול המשפט במסגרתו טענה טענות עובדתיות שנדחו אודות נהיגתה באור ירוק ואי קיומו של קשר נסיבתי בין התאונה למות המנוחה.

עבירות מסוג זה מאפיינות אנשים נורמטיביים כדוגמת הנאשמת אשר השפעות התאונה ניכרות גם עליהם ולא רק על משפחות הקורבנות ולמרות זאת נקבע כי חומרת העבירות של לקיחת חיים והצורך האקוטי במלחמה בתאונות הדרכים מחייבים השתתף מאסר בפועל תוך העדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי.

המסמכים הרפואיים הרבים שהגישה הנאשמת במסגרת הראיות לעונש, מתעדים הליכי טיפול שלה אצל שתי פסיכולוגיות קליניות שונות לאורך התקופה כאשר בשלב המוקדם האבחנה היתה הפרעה פוסט טראומטית ואילו בשנים האחרונות האבחנה היא הפרעת הסתגלות.

לסיכום טענותיה עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמת 20 חודשי מאסר בפועל בהיותם עונש ראוי לצד פסילה רבת שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי ופיצוי הולם למשפחת המנוחה.

טיעוני ב"כ הנאשמת לעונש:

לטענת ב"כ הנאשמת אין להתייחס לרכב בו נהגה הנאשמת שהוא רכב מסוג "ג'יפ" כאל רכב משא או אוטובוס, הגורר התייחסות מחמירה. לעניין עברה התעבורתי של הנאשמת נטען כי בעברה עבירות קנס, למעט העבירה האחרונה אשר שולמה על ידה אך לא בוצעה בפועל על ידה.

מידת הרשלנות במקרה דנן נקבעה על ידי בית המשפט כנמוכה, כאשר בית המשפט ציין בהכרעת הדין כי העבירה נעברה "בהיסח הדעת", וכי העונש המוטל בשגרה בבתי משפט שלום לתעבורה בגין עבירות גרם מוות ברשלנות שחומריתה גבוהה נע בין 6 חודשי עבודות שירות לבין 3 שנות מאסר בפועל.

בענייננו, עתר ב"כ הנאשמת לקבוע רף אחריות מזערי ולכן, לטעמו, טווח הענישה נע בין של"צ לבין 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. כן נטען כי אם יוטל על הנאשמת עונש של עבודות שירות, יהא זה בן 6 שעות ביום, בשים לב להיותה אם לשלושה ילדים ולעבודתה.

ב"כ הנאשמת הפנה לתסקיר שירות המבחן, לאבחונה כנפגעת "פוסט טראומה" ודיכאון מאג'ורי כאשר היא סובלת מסייטים ומטופלת תרופתית ממועד התאונה ועד היום, ומתקשה להמשיך ולתפקד בחייה - בין בעבודתה ובין בתוך משפחתה, ולמידת הפגיעה הצפויה של העונש בנאשמת עקב כך - פגיעה נפשית עד כדי סיכון לחייה, ולמידת הפגיעה של העונש בילדיה של הנאשמת ובמרקם המשפחתי כולו.

ב"כ הנאשמת הצביע על לקיחת אחריות מלאה של הנאשמת על מעשיה למן הרגע הראשון, על הבעת חרטה והשתתפות בצער משפחת המנוחה, ועל נכונותה להודות בעבירת גרימת מוות ברשלנות למן הרגע הראשון, תוך ייתור שמיעת הראיות בתיק - אשר נכפתה עליה בעקבות עמדת המאשימה. כן הפנה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, אשר נעוץ בהתמשכות ההליך ואשר יש לזקפו לחובתה של המאשימה.

עוד עתר להתחשב במצב הכלכלי הרעוע של המשפחה בקביעת הפיצוי, ביקש שלא להשית עליה קנס בשים לב לעלויות ניהול משפטה, ואשר לפסילת רישיון הנהיגה ביקש להסתפק בתקופה בה היתה פסולה לנהיגה (עד כה מעל 4 שנים), או בתוספת קצרה.

הנאשמת בדברה האחרון חזרה על בקשת הסליחה והמחילה ממשפחת המנוחה, תארה את ייסוריה בשל אחריותה למות המנוחה ואת רצונה למצוא מזור לסבל ולסבל שנגרם למשפחתה בעקבות האירוע הטראגי. הנאשמת תארה כי היא סובלת מדי יום מהתפרצויות ומסייטים, נוטלת טיפול תרופתי להרגעה, ומתאבלת על המנוחה כשם שהיא מתאבלת על הוריה שנפטרו.

דין

קביעת מתחם הענישה

הנאשמת נהגה ברכבה במזג אוויר נאה ובראות תקינה, בנתיב שמאלי מבין שלושה, חצתה את הצומת באור אדום אף שכלי רכב בכיוון נסיעתה עמדו לפני קו העצירה בנתיבים הימניים, ופגעה ברכבה של המנוחה, אשר נסעה לתומה כחוק.

חייה של המנוחה, אישה עצמאית ופעילה, אם וסבתא לתפארת, נגדעו, ועימם נפגעו גם חיי בני משפחתה - ילדיה ונכדיה, אשר אהבוה והיו סמוכים על שולחנה.

בני המשפחה לימדו על המנוחה, כי היתה אישה חזקה ויוצאת דופן אשר שימשה להם דמות מופת, ומותה הותיר בהם חלל. כמו כן ראוי לציין כי אחד מבניה, אשר לוקה בנפשו והתגורר עמה עד ליום מותה, נאלץ לעזוב את הבית, מצבו התדרדר והוא שולב בשיקום.

בכך נפגעו באופן משמעותי ערך קדושת החיים, השמירה על שלום הציבור ובטחונו, המלחמה בקטל בכבישים והזכות

הווי ידוע כי על הנוטל את ההגה לידי האחריות - לעצמו ולסביבתו - לתת את מלוא תשומת ליבו לדרך, ולהיות נכון להגיב לכל התרחשות שזו תציב בפניו. האוחז בהגה אחראי לחיי הזולת.

בנסיבות התרחשות התאונה בענייננו אין המדובר באלמנט מפתיע או בתגובה לאירוע מקרי, אלא באבן יסוד בנהיגה - מתן תשומת לב לדרך ולתמרורי הדרך. הנאשמת לא נתנה דעתה למופע אור אדום ברמזור ולכלי רכב שעצרו בנתיבים שמימינה והמשיכה בנסיעה אל תוך הצומת ומכאן רשלנותה, בדרגת חומרה שאין לומר כי היא נמוכה אלא גבוהה.

בע"פ 10152/17 **מדינת ישראל נ' רמי ח'טיב** (2018), נהג המשיב ברכב מסחרי (טרנספורטר) עם שישה נוסעים, חצה צומת במופע אור אדום, פגע ברכב שחצה את הצומת וגרם למות נהגו, ולפציעתו ולפציעתם של שניים מנוסעיו, נקבע כי במסגרת הענישה הראויה בגין עבירה של גרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים ראוי לגזור על הנאשם עונש חמור הכולל רכיב מאסר בפועל ופסילה לתקופה ארוכה, כי ככלל, נסיבותיו האישיות של הנאשם אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות בשל ביצועה לרוב על ידי אנשים נורמטיביים, וכי אמת המידה הקובעת היא דרגת הרשלנות. מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי (בין 8 ל-25 חודשי מאסר) אושר ועונשו של המשיב (9 חודשי מאסר) הועמד על 15 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לעברו התעבורתי המכביד ולקושי שלו להכיר באופן מלא באחריותו לעבירה. כן הושתו 8 חודשי מאסר מותנים, פסילת רישיון נהיגה למשך 9 שנים מיום שחרורו, פסילה על תנאי, ופיצוי בסך 20,000 ₪ למשפחת המנוח.

בעפ"ת 54913-03-14 **עאסי נ' מדינת ישראל** הושתו על נהג מערבל בטון, אשר נהג במופע אדום ברמזור וגרם למות המנוח אשר נסע בצומת, 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 12 שנות פסילה מנהיגה ברכב פרטי ו-15 שנות פסילה מנהיגה ברכב מסחרי, וקנס בסך 10,000 ש"ח. בעניין זה נקבעה רמת רשלנות גבוהה בשל חובת זהירות מוגברת של נהג רכב כבד, ובשל העובדה שהעורר הבחין כי ברמזור דלק אור אדום. העורר הוא צעיר ואב לילדים הסובלים מבעיות בריאותיות ורגשיות, סבל מסימפטומים פוסט טראומטיים בעקבות התאונה והתקשה לתפקד מבחינה נפשית ולהתמודד עם אשמתו ואחריותו לתאונה.

מצאתי להעיר כי מרבית הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם אינה מתאימה לענייננו (ענישה בגין סטייה מנתיב/קו הפרדה/אבדן שליטה על הרכב, ענישת קטין שהיה "על סף בגירות", פסיקה שקדמה לתיקון 113 ו/או פסיקה של בתי משפט השלום אשר אין בה ללמד הלכה לענייננו).

לאחר שסקרתי את הפסיקה ושקלתי את נסיבות התאונה מצאתי כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 8 חודשי מאסר (שיש וירוצו בדרך של עבודות שירות) ל-24 חודשי מאסר בפועל, ובין 6 ל-12 שנות פסילת רישיון נהיגה.

במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה יש לשקול את מידת הפגיעה של העונש בנאשמת ובמשפחתה, את הנזקים שנגרמו לה מביצוע העבירה, נטילת האחריות על ידה ומאמציה לתקן את תוצאות העבירה, שיתוף הפעולה עם רשויות החוק, עברה הפלילי וחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה.

בתאונת הדרכים נפגעו - אף כי לא במידה שווה - שתי משפחות: משפחת המנוחה ומשפחת הנאשמת, אישה נורמטיבית ועובדת, אם לשלושה ילדים אשר שניים מהם קטינים, אשר נפשה מתייסרת בגין אחריותה למות המנוחה. תפקודה של הנאשמת נפגע בכל מישורי חייה, בעבודתה ובמשפחתה, ולכך השלכות גם על בני משפחתה.

הנאשמת נטלה אחריות על מעשיה ומבקשת לכפר עליהם, אך מבטאת חשש גדול מכליאתה בבית האסורים, מצב הזר לה ולאופיה. עקב חששה זה ציין שירות המבחן כי כליאתה עלולה להוביל להתדרדרות נוספת במצבה הנפשי.

יודגש כי לנאשמת יוחסה עבירת הריגה והיא הורשעה לאחר ניהול הוכחות בעבירה של גרם מוות ברשלנות.

הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדריתאונות דרכים אונות אחרות היא אגרקה, שכן עסקינן בכלל בנאשמים נורמטיביים שמעודוהתשלובהיסחדעת.

ודוק, משקופחוחיידםברשלנותושלנהג, המדיניותהשיפוטיתיהיאמאסרבפועל, בהיעדרנסיבותאישיותחריגותמאודהמצדיקותזאת(רע"פ 2996/16 טטיאנה נאייאזוב נ' מדינת ישראל). בית המשפט העליון בפסיקתו הנחה כי ההתחשבותבנסיבותאישיותלפטורממאסרבפועלתהאבמקריםחריגיםותןהבאהבחשבוןשלמידתהרשלנות.

אף ברע"פ 1031/19 שלבי נ' מדינת ישראל נפסק על ידי כבוד השופט קרא בהאי לישנא:

"בית משפט זה עמד זה מכבר על הכללים המנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות (ראו ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל[פורסם בנבו] (16.11.2009)). בעניינו, נקבע בפסק הדין כי רשלנות המבקש נמצאת בדרגה בינונית - והמבקש גם לא טוען בבקשה שלפני ביחס לקביעה זו - ועל כן, הענישה שהוטלה על המבקש משקפת יישום ראוי של הכללים האמורים.

למעלה מן הצורך, פסק הדין מלמד שבית המשפט שקל את האפשרות להטיל עונש שירות על דרך של עבודות שירות, אך לאור מדיניות הענישה המחמירה ורשלנות המבקש, קבע כי יש להטיל עונש מאחורי סורג ובריח שיעמוד על 10 חודשים. בהעמדת עונשו של המבקש על 10 חודשים לריצוי בפועל, יש משום אמירה נורמטיבית נכונה של בית המשפט המתיישבת עם מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות גרימת מוות ברשלנות וערך קדושת החיים בו פגע המבקש".

לאחר שקבעתי כי מידת הרשלנות בעניינה של הנאשמת היא ברמה גבוהה, נדרשות כאמור נסיבות אישיות חריגות מאוד על מנת לפטור הנאשמת מעונש מאסר בפועל, ולהתרשמותי מצבה הנפשי של הנאשמת אינו עולה בגדרן של נסיבות אלה.

המכתב האבדני הוא משנת 2017 כאשר להתרשמות מטפליה של הנאשמת אין כיום התרשמות מאובדנות, ואת חששה המשמעותי של הנאשמת מפני כליאתה - חשש טבעי אצל כל נאשם באשר הוא - מבקש שירות המבחן לעבד עמה במסגרת טיפולית קצרה טרם מאסרה.

בהקשר זה נפסק בע"פ 5754/19 פריסיליה קשתי נ' מדינת ישראל כי הקשיים האמורים הינם מנת חלקו של כל אדם מן היישוב המוצא עצמו לראשונה בחייו מאחורי סורג ובריח בסביבה קשה שאינו מורגל אליה, ואינם נסיבות חריגות, וכי מול קשיים אלה יש להנכיח בענישה את קדושת חייו של קרבן העבירה.

על פי הנסיבות אותן מניתי, שאינן קשורות בביצוע העבירה, הרי שעונשה של הנאשמת צריך להיות מצוי ברף הבינוני-תחתון של מתחם הענישה.

בנסיבות אלה, אני מטילה על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

2. 8 שנות פסילה מלהחזיק/לקבל רישיון נהיגה מתום ריצוי מאסרה, וזאת בניכוי התקופה בה היתה הנאשמת בפסילה מנהלית/עד תום ההליכים ולמן המועד בו רשיונה הופקד.

3. פיצוי למשפחת הקרבן בסך 30,000 ₪, אשר ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים

החל מיום 1.3.20.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ב' שבט תש"פ, 28 ינואר 2020, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד סוכצקי, הנאשמת וב"כ עו"ד טימסית ומשפחת המנוחה.